

ЕВРОПСКО УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
РЕЗОЛУЦИЈА
О
УГРОЖЕНОЈ НЕЗАВИСНОСТИ ПРАВОСУЂА
У
ИТАЛИЈИ

Европско удружење судија (ЕАЈ) је на састанку одржаном 26. априла 2024. године у Варшави од стране свог члана-удружења из Италије, удружења *Associazione Nazionale Magistrati*, обавештено о намери Владе Италије да измени Устав и законски оквир који уређује правосуђе на тај начин што ће изменити састав Високог савета правосуђа.

Један од предлога је и да се постојећи Савет, у којем се налазе и судије и јавни тужиоци, замени са два одвојена Савета, и то Високим саветом судија и Високим саветом јавних тужилаца. Предлози, затим, предвиђају да једну половину чланова сваког од Савета именује Влада; да се прописима може предвидети да правосудни чланови Савета буду именовани путем не-изборних механизма, укључујући и жреб, уместо да их бирају колеге; да ће Савет бити лишен сваке могућности да штити независност појединог судије; и да Савети неће моћи да дају мишљење на предлоге закона. Поред тога, истим предлозима се отклања било какво уставно ограничење успостављања хијерархијске структуре у правосуђу.

ЕАЈ сматра да такви потези представљају озбиљан напад на независност судства, да подривају постојећу равнотежу власти у Италији, а нарочито европске стандарде. Као што јасно произилази из тих стандарда, општи циљ сваког правосудног савета је заштита независности судства и судија појединаца. Ради остваривања тог циља, савет мора сам по себи бити независан и ослобођен од политичких утицаја извршне државне власти. Даље, сваки савет треба да буде и демократски и делотворан, што повлачи да судијске чланове савета треба да бирају њихове колеге, које су у могућности да оцене квалитете и способности кандидата да допринесу раду и одговорностима савета. Предлог да се судијски чланови бирају жребом није у складу са потребом за демократским избором међу члановима који долазе из правосуђа. Не гарантује се само спољашња, већ и унутрашња независност судија.

ЕАЈ је обавештено и о покушајима да се ослаби положај јавних тужилаца тиме што ће бити стављени под надлежност Високог савета јавних тужилаца, што ће отежати промену професије из судијске у јавнотужилачку и обрнуто, и ограничити начело обавезне истраге. Предложеним корацима би се не само умањила независност тужилаштва, већ би они утицали и на ефикасност и делотворност кривичноправног система.

ЕАЈ, сходно томе, дели разлоге за забринутост које је италијанска делегација из *Associazione Nazionale Magistrati* изнела у погледу предложених измена закона. Иако су предлагачи измена истицали да ће се њима обезбедити непристрасност судија и

ојачати тужилачки карактер у оквиру кривичног поступка, објективно посматрано, ови предлози заправо омогућавају широко поље за ширење политичког утицаја на одлучивање судова и на тај начин слабе суштинске прерогативе самосталности и независности правосуђа, који представљају неизоставне предуслове за правилно вршење судијске функције у владавини права.

Према томе, *EAJ* апелује на италијанске власти да размотре поменуте предлоге и да поступају обазриво како се Италија не би удаљила од европских стандарда.

EAJ прима к знању спремност *Associazione Nazionale Magistrati* да појасни и да пример кључних спорних питања у вези са предлозима уставне реформе и њихове могуће озбиљне последице по грађанска права и слободе грађана. *EAJ*, према томе, апелује на италијанске власти да *Associazione Nazionale Magistrati* омогуће да исто ураде и у односу на Владу, као део шире јавне дебате.